Poštarina plaćena u gotovom

MALI STON
Dalmacija

Vjesnik
biskupije đakovačke

God. IV. Đakovo, lipanj 1951. Broj 6

Poruka Sv. Oca Pape svećenstvu

Dio II.

SVETOST U SVETOJ SLUŽBI

Na brdu je Kalvariji bio otvoren božanskom Spasitelju bok, iz koga je protekla njegova sveta krv, koja razlijevajući se kroz stoljeća poput silne bujice čisti ljudske duše, oprašta im grijehe, te dijeli blago spasenja.

SVEĆENIK DJELITELJ BOŽJIH TAJNA

Za ovu su veoma uzvišenu službu određeni svećenici. Oni naime ne samo da svojim sudjelovanjem pribavljaju život i milost Isusova mističkog tijela njegovim udovima, nego također pridonose napretku tog istog mističkog tijela, budući da oni moraju trajno Crkvi davati nove sinove, odgajati ih, prosvjećivati ih i voditi. A jer su „djelitelji Božjih tajna" (1. Kor. 4, 1) moraju Isusu Kristu služiti u savršenoj ljubavi i svu svoju snagu posvetiti spasavanju svoje braće. Budući da su Apostoli svijetla, moraju svijet rasvjetljivati naukom Evanđelja, a sami tako živjeti po kršćanskoj vjeri, da je mogu i drugima pružiti, te držeći se primjera i zapovijedi božanskog Učitelja, da uzmognu sve k Njemu privesti. Oni su apostoli milosti i oproštenja, te stoga nek se potpuno posvete brizi spasavanja ljudi, i nek ih dovode k Božjem oltaru, da se nahrane kruhom nebeskog života. Oni su apostoli ljubavi: stoga dakle moraju promicati čine i djela ljubavi, pogotovo danas, kad su vrlo porasle potrebe onih, koji ih trebaju.

RAZLIČITI OBLICI MODERNOG APOSTOLATA

Osim toga se svećenik mora brinuti, da vjernici pravilno shvate nauku o „Općinstvu Svetih", nju osjete i proživljavaju: u tu svrhu nek se služe ustanovama „Liturgijskog Apostolata" i „Apostolstva molitve". Jednako nek promiču sve one oblike i načine apostolata, koji su danas radi posebnih potreba kršćanskog puka od naročite vrijednosti i važnosti. Nek najmarljivije nastoje, da svi imaju katehetsku poduku, da se Kat. Akcija i misijski rad što više prošire i gaje; pomoću dobro spremljenih i izgrađenih laika nek daje poticaj za onakve pothvate društvenog apostolata, koji iziskuje naše doba.

SJEDINJENJE S KRISTOM U RADU

Nek naročito svećenik zna, da će njegova vrlo teška služba biti tim plodnija, čim se on sam uže s Kristom sjedini i tako s njegovim duhom sjedinjen bude radio. Tad se naime ne će njegov rad svesti samo na naravno djelovanje, što samo zamara duh i tijelo, a koje ga može zavesti i na veće stramputice štetne za njega i za Crkvu, nego će njegov rad i njegovo nastojanje milošću Božjom, koju On, premda ne daje oholima, ipak onima, koji u poniznosti djeluju u vinogradu Gospodnjem, ne tražeći sebe ni svoje (vd. 1 Kor. 10,33), nego slavu Božju i spasenje ljudsko, i obilno i rado podjeljuje. I zato neka se vjeran evanđeoskoj nauci, kako već rekosmo, ne pouzdaje u svoju snagu, nego u pomoć Gospodinovu, prema onoj: „Niti je onaj što, koji sadi, ni onaj, koji zalijeva, nego Bog, koji daje te raste" (1. Kor. 3, 7).

IZGRADNJA NJEGOVA LIKA NA SEBI

Iz ovako razumno udešenog apostolata mora uslijediti, da će svećenik potpomognut nekom božanskom silom duše sviju k sebi privući. Kad naime bude u

sebi i u svom životu obnovio živu sliku Kristovu, svi oni, koji se na njega kao učitelja obraćaju, lako će upoznati, tjerani nekim unutarnjim osvjedočenjem, da on ne govori svoje, nego Božje riječi, a isto tako, da on ne djeluje svojom, nego božanskom snagom: „Ako tko govori (neka govori) riječi Božje, ako tko služi (neka služi) po jakosti, koju Bog daje" (1. Petr. 4, 11). Šta više, dok on nastoji oko svetosti i svoju službu najsavršenije obavlja tako mora predstavljati život i djelovanje Isusa Krista, da bi mogao čedno ponoviti riječi Apostola naroda: „Molim Vas dakle, ugledajte se na mene (kao i ja na Krista)", (1. Kor. 4,16).

IZBJEGAVATI POGRJEŠNO DJELOVANJE

Radi toga, dok dajemo zasluženo priznanje onima, koji u ovim godinama, što slijede iza dugog i strašnog rata, vođeni ljubavlju prema Bogu i bližnjemu po uzoru i vodstvom svojih biskupa posvećuju svu svoju snagu, da ublaže toliku bijedu, ne možemo, a da ne izrazimo Našu brigu i tjeskobnost za one, koji radi posebnih prilika stvarnih i vremenskih često i odviše zagaziše u vrtlog vanjske aktivnosti, da su zaboravili prvu svoju svećeničku dužnost t. j. dužnost vlastitog posvećenja. Javno smo već naglasili (Pismo Cum proxime exeat A. A. S. 36, 1944, str. 239), da treba na pravi put povratiti sve one, koji preuzetno smatraju, da se svijet može spasiti pomoću one vrlo dobro nazvane „hereze djelovanja", one naime aktivnosti, koja se ne temelji na pomoći božanske milosti, niti se stalno služi onim potrebnim sredstvima, što je Isus Krist dao za postignuće svetosti. A jednako smo potaknuli na djelovanje u svetoj službi one, koji su se odviše povukli od vanjskog zbivanja, te ne vjerujući u uspješnost Božje pomoći, premalo nastoje prema onom, što bi mogli, da bi kršćanski duh prodro u svagdašnji život u svim onim oblicima, koje naša vremena iziskuju (vidi Alok. od 12. IX. 1947).

POTPUNO SE POSVETITI SPASAVANJU DUŠA

Stoga vas sve živo potičemo, da najuže sjedinjeni s Božanskim Spasiteljem, čijom pomoći sve možemo (Fil. 4, 13), brižljivo uznastojite, kolikogod je moguće oko vječnog spasenja onih, koje je Providnost povjerila vašoj apostolskoj brizi. Kako žarko želimo, predragi sinci, da se natječete s onim svecima, koji u prošlosti divno pokazaše svojim velikim djelima, što na ovom svijetu može učiniti snaga milosti Božje. O kad bi si svaki od vas mogao uz potvrdu vjernika iskreno i ponizno pripisati onu izreku Apostola naroda: „A ja ću najradije (sve) žrtvovati i sama sebe potpuno žrtvovati za duše vaše" (2 Kor. 12, 15). Prosvjetljujte umove višnjom svjetlošću, upravljajte savjesti pravim putem, a duše mučene sumnjom ili pačene bolima učvrstite i ojačajte. A ovim glavnim djelima apostolata također pridodajte druga, za kojima vapi današnje vrijeme. Nek barem bude svima jasno, da svećenik svim svojim djelovanjem ništa drugo ne traži osim dobra duša, da ni na kog drugog ne gleda nego na Krista, komu treba posvetiti svu svoju snagu i sebe čitava.

SLIJEDITI PRIMJER SPASITELJEV

Kako smo vas potakli, da u osobnom posvećivanju na sebi obnovite živu sliku Kristovu, tako vas sad pozivljemo, da slijedite primjere Spasiteljeve, kako bi vaša služba u posvećivanju bila uspješnija i djelotvornija. On je pun Duha Svetoga „prošao čineći dobro i liječeći sve, koje bijaše nadvladao đavao, jer je Bog bio s njime" (Dj. Ap. 10, 38). Ojačani istim Duhom i potaknuti njegovom snagom vi ćete moći izvršivati službu, koja će podržavana kršćanskom ljubavi biti bogata božanskom krepošću i tu istu krepost prenositi na druge.

Vašu revnost neka oživljuje ona božanska ljubav, koja sve rado podnosi, koja u protivštinama ne malakše, a koja obuhvaća sve: siromašne i bogate, prijatelje i neprijatelje, vjernike i nevjernike. Ovakav dugotrajni napor i svakidašnju strpljivost iziskuju od vas duše, za čije je spasenje naš Spasitelj do same smrti strpljivo podnosio boli i patnje, da bi ih tako povratio u prijateljstvo Božje. A to je prijateljstvo, kako znate, najveće od sviju dobara. Zato se ne zanosite neumjerenom željom za uspjehom, a isto tako, ako unatoč savjesnom radu ne budete požnjeli željene plodove, ne klonite duhom, jer „drugi je koji sije, a drugi koji žanje" (Iv. 4,37).

S DOBROSTIVOM LJUBAVLJU

Nadalje nek vaša revnost blista u dobrostivoj ljubavi, pa i kad je potrebno pobijati zablude i opirati se porocima — a svi smo to dužni činiti — nek je svećenikov duh vođen samilošću. Potrebno je svim silama napadati zablude, ali i voljeti zalutalu braću i svojom ih ljubavlju dovesti do spasenja. Kolika dobra i kolika čudnovata djela učiniše sveci svojom blagošću među ljudima i u sre-

dini punoj laži i poroka. I bez sumnje bi se iznevjerio svojem zadatku onaj, koji bi, da se dopadne ljudima, povladjivao njihovim zlim nagnućima, krivim mišljenjima i zlim djelima, ne poštivajući kršćansku nauku i kršćansku ćudorednost. Dotle pak, dok evanđeoska nauka stoji netaknuta, a oni zabludjeli imaju želju povratka na pravi put, neka se svećenik sjeća one izjave, koju je Božanski Učitelj dao Apostolskom Prvaku, kad ga je pitao, koliko put treba bratu oprostiti: „Ne velim ti do sedam puta, nego do sedamdesetput sedam puta" (Mat. 18, 22).

BITI NESEBIČNI Područje vaše revnosti moraju biti ne zemaljske i prolazne stvari nego vječne. Glavna odluka svećenika, što teže za svetošću, mora biti ova: raditi samo za slavu Božju i spas duša. Koliko ima svećenika, koji su i u današnje teško vrijeme imali pred očima primjere i opomene Apostola naroda, koji tražeći za sebe samo najnužnije i najpotrebnije, tvrdi: „A kad imamo hranu i odijelo, budimo ovim zadovoljni" (I. Tim. 6, 8).

Radi ove odvojenosti od zemaljskih stvari, a združene s pouzdanjem u Božju Providnost — što nam se čini veoma pohvalnim — svećenička je djelatnost dala bogate plodove na duhovnu i društvenu korist Crkve.

USAVRŠITI VLASTITU NAOBRAZBU Napokon ova revnost u radu mora biti prosvijetljena svijetlom mudrosti i stege a podržavana vatrom ljubavi. Tkogod nastoji oko posvećenja svoga i svojeg bližnjega mora biti oboružan solidnim znanjem, ne uključujući tu samo teološko, nego sve ono zdravo iz područja profanih modernih nauka, jer takav će svećenik onda moći poput dobrog domaćina iznijeti: „iz svoje komore novo i staro" (Mat. 13, 52) i njegov će rad biti od svih cijenjen i plodonosan. Prije svega nek se naš rad nadahnjuje odredbama ove Apostolske Stolice i uputama izdanim po biskupima. Nek se nigda ne dogodi, predragi sinci, da ostanu mrtvima ili da budu krivo primjenjivani, a na štetu potreba vjernika oni oblici modernog apostolata, koji su osobito prikladni naročito u krajevima, gdje je oskudica na svećenicima.

POJAČATI REVNOST U RADU Nek dnevno raste ova vaša revnost u radu i jača Crkvu Božju, neka bude primjerom vjernicima, nek stvori branik, o koji će se bijedno slomiti navale neprijatelja Božjih.

PRIZNANJE DUHOVNICIMA Također želimo posebno izraziti ovim svojim očinskim riječima priznanje onim svećenicima, što se u poniznosti i žarkoj ljubavi brinu oko posvećenja subraće, bilo kao njihovi savjetnici, bilo kao duhovnici ili kao ispovjednici. Neprocjenjivo dobro, što ovi prinose Crkvi, najviše ostaje za njihova života sakriveno, ali će se objaviti poslije u slavi kraljevstva nebeskog.

PO UZORU SV. JOSIPA CAFASSO Mi, koji nedugo prije s velikom duhovnom utjehom dodijelismo čast oltara torinskom svećeniku Josipu Cafasso, a koji je, kako vam je poznato, u vrlo teškim vremenima upravljao mudro i sveto s više svećenika, ne samo podižući ih u krepostima nego i učvršćujući ih u njihovom spasonosnom radu, potpuno se nadamo, da će naš Božanski Spasitelj po njegovom čvrstom zagovoru dati još mnogo svećenika iste takve svetosti, koji će sebe i svoje u svetoj službi drugove upraviti do visokog životnog savršenstva, a to će mnoge vjernike potaknuti, da gledajući njih kao svijetle uzore i sami ih dragovoljno nasljeduju.

(Nastavit će se)

Molitva Pape Pija XII.

Svemogući i vječni Bože, svom dušom Ti zahvaljujemo na velikim dobročinstvima, udijeljenim našim dušama.

Nebeski Oče, koji sve vidiš, koji srca ljudska ispituješ i njima vladaš, daj, da ona uvijek budu poslušna glasu Tvoga Sina.

Udahni svima čvrstu odluku, da se očiste i posvete, da žive životom milosti i životom zadovoljštine, a onima, koji lutaju, udahni djelotvornu čežnju za povratkom i za oproštenjem.

Udijeli onima, koji zbog vjere trpe progonstvo, svoj duh jakosti, da ih neodjeljivo sjedini s Kristom i s Njegovom Crkvom. Čuvaj, Gospodine, Namjesnika svoga Sina na zemlji, čuvaj biskupe i svećenike, redovnike i vjernike. Daj, da svi, kako svećenici, tako i vjernici, mladići, odrasli i starci, među sobom tijesno povezani istim mislima i istim osjećajima, sa-

činjavaju čvrstu stijenu, o koju će se razbiti bijes Tvojih neprijatelja.

Neka Tvoja milost zapali u svim ljudima ljubav prema tolikim nesretnicima, koji žive u takvu siromaštvu i bijedi, da njihov položaj nije dostojan ljudskog bića.

Probudi u dušama onih, koji Te nazivaju Ocem, glad i žeđu za društvenom pravdom i djelotvornom i istinitom bratskom ljubavlju.

Udijeli, Gospodine, mir u našim danima, mir dušama i obiteljima, mir domovini, mir među narodima. Neka duga smirenja i pomirbe prekrije lukom svoje blistave svjetlosti zemlju, koju je Tvoj Božanski Sin posvetio svojim životom i mukom.

Bože svake utjehe, velika je naša bijeda, teški su naši grijesi, nebrojene su naše potrebe, ali još je veće naše pouzdanje u Tebe. Svijesni smo svoje nevrijednosti, pa s djetinjim pouzdanjem stavljamo svoju sudbinu u Tvoje ruke i sjedinjujemo svoje slabe molitve sa zagovorom i zaslugama preslavne Djevice Marije i svih Svetaca.

Udijeli bolesnima pouzdanje i zdravlje, mladićima čvrstu vjeru, djevojkama nevinost, ocima napredak i svetost obitelji, majkama uspjeh u odgoju djece, siročadi brižljive staratelje, bjeguncima i zarobljenicima povratak u domovinu, svima svoju Milost, kao pripravu i zalog vječnog blaženstva u nebu. Amen!

(Svaki put kada se izmoli — oprost 7 godina; potpuni oprost jedamput u mjesecu uz obične uvjete, ako se moli svaki dan).

Ovu je molitvu Sv. Otac Papa Pijo XII. prvobitno sastavio za Sv. Godinu 1950. Međutim sa svih strana svijeta bila je izražena želja da se ova moltva preinači tako, da bi se mogla moliti i poslije završetka Sv. Godine. Sv. Otac je ovu želju vjernika uvažio i molitvu preinačio, kako je gore objavljujemo. A jer je molitva vrlo lijepa i povezana s velikim oprostima, preporučamo svećenicima i vjernicima da je što češće mole.

Iz mape jednog dušobrižnika

Sv. Alfonz Maria de Ligorio

proglašen nebeskim zaštitnikom svih ispovjednika i moralista

U svim vremenima rimski su Prvosvećenici pojedinim skupinama vjernika odabirali i određivali za nebeske zaštitnike one svece i ugodnike Božje, koji su se bavili istim službama i vršili iste dužnosti u svom zemaljskom životu i posebno se u tome odlikovali, da im budu na pomoći. Da im budu kod Boga posebni zaštitnici, da ih potiču, da nasljeduju njihove kreposti, da slijede njihove napomene i njihov primjer.

Kao što sveti Oci Pape proglasiše sv. Ivana Krizostoma zaštitnikom propovjednika, a sv. Ivana Mariju Vianney-a, župnika arskoga zaštitnikom svih dušobrižnika, tako je Papa Pijo XII. odredio 26. travnja 1950., da sv. Alfonz Marija de Ligorio, biskup, ispovjedalac i naučitelj Crkve, bude svim svećenicima, — koji se bave najtežom i najspasonosnijom službom ispovjednika, kao i učiteljima moralnog bogoslovlja, koji na tom polju rade bilo riječju bilo spisima — nebeski zaštitnik kod nebeskog Oca.

Sv. Alfonz se izvanredno odlikovao neumornim propovijedanjem riječi Božje, ispovijedanjem vjernika, a u svemu ga je vodila razboritost, postojanost i strpljivost. U moralnoj nauci zacrtao je zlatni srednji put. Mnoge ispovjednike ispravno i dobro je odgojio za sveti posao spasavanja duša, a članovima svoje kongregacije Presv. Otkupitelja odredio je kao glavnu službu — ispovijedanje.

Moralnu i pastoralnu nauku ispovjednicima predao je u svojim djelima, koja su rimski Prvosvećenici mnogo puta pohvalili i svima preporučili. Tako Pijo XI. u svojoj enciklici „O katoličkom svećeništvu", kad govori o krepostima, koje moraju resiti ispovjednike klerikâ, navodi riječi, napomene i savjete sv. Alfonza. Zato je Pijo XII. prigodom 200.godišnjice, odkako je prvi put izdana svečeva Theologia moralis, izabrao i odredio sv. Alfonza za nebeskog zaštitnika sviju ispovjednika i moralista sa svim liturgijskim častima i privilegijima, koji pripadaju takvim zaštitnicima. U vezi s tim važnim događajem osvrnut ćemo se ukratko na život i djela sv. Alfonza, da tako bolje upoznamo svog velikog nebeskog zaštitnika u našoj teškoj, velikoj i odgovornoj službi u spasavanju duša.

I

Sv. Alfonz Marija de Ligorio rodio se 27. rujna 1696. u mjestancu kod Napulja od ple-

mićke obitelji. Izvanredno darovit i radin posvetio se nauci. U 16. godini života postaje doktor pravnih nauka. U 20. godini već je pravni zastupnik, odvjetnik. Pred njim se otvarala sretna budućnost, puna uspjeha i slave. Povijest je zabilježila jedan događaj iz njegove službe, koji je učinio veliku prekretnicu u njegovu životu. Alfonz je imao zastupati vojvodu Orsinia na sudu protiv vojvode od Toskane. Ne pazeći dosta na smisao jednog dokumenta, što je priznao na raspravi, doživio je neuspjeh. To ga je tako potreslo i potaklo, da napusti odvjetničku službu. Nitko ga nije mogao od toga odvratiti. On će s tom službom prekinuti. Samo nije znao, kojim bi životnim putem krenuo. Dao se na molitvu i dobra djela prema bližnjemu. Bog je uslišio njegovu molitvu na izvanredan način. Jednog dana služeći u bolnici neizlječive bolesnike, obuze ga neko izvanredno stanje, obasja ga jako svijetlo i iznenade ga riječi: „Alfonze, ostavi svijet, i živi samo za mene!" Na taj nebeski glas Alfonz odluči ostaviti svijet i posvetiti se sasvim Bogu.

Posvećuje se teološkim naukama. Kroz tri godine svršava teologiju i postaje svećenik g. 1726. Oko sebe vidi narod duhovno zapušten. On postaje pravi pučki apostol i utire put modernom laičkom apostolatu. Osniva kongregaciju Presv. Otkupitelja-Redemptoriste, kojima je cilj misijsko-apostolsko djelovanje među širokim pučkim masama.

Znanost, u kojoj se misionar mora odlikovati, jest moralno bogoslovlje. Bez toga će biti slijepi vođa, koji vodi duše u propast. U vrijeme sv. Alfonza na polju moralne nauke bilo je nastranosti i zabluda. Zato Alfonz odluči napisati golemo djelo: THEOLOGIA MORALIS. Pojava njegove Moralke za Crkvu je izvanredan događaj. Što je sv. Toma za Dogmatiku, to je sv. Alfonz za moralnu teologiju koju je izgradio u sistem, koji je i danas temelj, na kome se dalje gradi. U svojoj Moralci izdanoj 1748. zacrtao je zlatnu sredinu između pretjerane strogosti i pretjerane laksnosti u prosuđivanju moralnih čina. Time je zadao silan udarac jansenističkoj zabludi i strogosti, koja je škodila vjerskom i moralnom životu vjernika.

Po odredbi Pape Alfonz postaje biskup i preuzimlje biskupsku stolicu u Sv. Agati dei Goti. Tjelesne slabosti su ga skršile i on ostavlja biskupsku službu i vraća se među svoje redovnike. Život mu prolazi u radu i patnjama i on umire od tjelesnih i duševnih trpljenja, koja prouzroči žalost radi neprilika, koje je morala podnijeti njegova kongregacija — god. 1787. u Pagani-u, skršen radom i mnogostrukim nevoljama.

Proslavio se mnogim čudesima, pa ga je sv. Crkva proglasila blaženim 1816., a svetim 1839. Crkvenim naučiteljem (Doctor Ecclesiae) proglašen je 23. ožujka 1871.

Djela sv. Alfonza mogu se podijeliti u tri razreda:

II

1. — Djela iz MORALNOG BOGOSLOVLJA:

a) De usu moderato opinionis probabilis, djelo napisano najprije talijanski, a zatim latinski. Kasnije s dodacima ponovo izdano i posvećeno Klementu XIII.

b) Theologia moralis-doživjela je devet izdanja za života Alfonzova. Iza smrti, a posebno iza kanonizacije djelo je skoro preplavilo Evropu.

c) Praxis confessarii, djelo za dobro obavljanje ispovjedničke službe. Najprije na talijanskom, a onda prevedeno na latinski. To je zlatna knjiga za ispovjednike.

d) Homo apostolicus-résumé Theol. moralis na talijanskom i prevedeno na latinski.

e) Vrijedno je i korisno djelo: Ispovjednik seoskog puka.

Djela sv. Alfonza iz moralne teologije majstorsko su djelo. Temeljni principi temeljito su i opširno izloženi i dokazani. Zaključci teku logički. Metoda je manje savršena nego kod sv. Tome, ali svuda je temeljna argumentacija bez sjenke površnosti.

Njegov moralni sistem prava je revolucija u moralnoj nauci. Udaljuje se od rigorista. Naglašava pravilo: Istina je uvijek u Crkvi. Po pravilima kršćanske razboritosti rješavaju se slučajevi savjesti. —

2. — Dogmatska djela: Istine vjere — Opstojnost Božja, Kršćanska objava, Božanstvenost Katoličke Crkve, Pobjeda vjere; Rasprave teološko-moralne o zadnjem cilju, koje propovjednici mogu korisno upotrijebiti. Način djelovanja milosti kao nadopuna djela O molitvi; Rasprava o sv. misi, i t. d. —

3. — Ascetska djela: (Opere ascetiche, vol. 3. ed. Marietti 1847.) Posjeti Presv. Sakramentu, Slave Marijine, O molitvi, O savršenosti, i t. d.—

I svećenici i redovnici i obični vjernici — svi mogu razmatrati po tim djelima s punom sigurnosti. — Moralno ascetska djela sv. Al-

fonza prevedena su skoro na sve evropske jezike.

Iz svih ovih djela izbija veliko iskustvo pučkog misionara, ispovjednika, biskupa. Njegov ascetski sistem „est simple comme l' Evangile: aimer Dieu de tout son coeur et le servir en pratiquant les virtus, soit communes à tous les fideles, soit propres à l' état de chacun; prier sans cesse pour obtenir la grace de toujours accomplir ce double devoir". Ljubav i molitva — to su stožeri sistema sv. Alfonza. Posebna njegova zasluga je u uništenju jansenizma, jer je u moralnom bogoslovlju dao ispovjednicima sigurna pravila za vodstvo duša.

Po ascetskim djelima u duše ulijeva sinovski strah i podiže ih po pouzdanju i po ljubavi diže, da s uspjehom donesu plodove kreposti. Alfonz je „malj", koji je zadao smrtni udarac jansenističkom rigorizmu.

Osim nabrojenih djela posebno mjesto zauzimlju i *propovijedi sv. Alfonza*, kao na pr.: Sermoni compendiati per tutte le domeniche dell' anno, I.—II.

Isto tako *Pisma sv. Alfonza u 3 knjige* izdana prigodom prve godišnjice njegove smrti (1887), koja s velikom koristi mogu čitati i crkveni i svjetovni ljudi. Msgr d' Hulst prigodom prve stogodišnjice smrti sv. Alfonza održao je u Parizu svečani panegirik. Počeo je riječima sv. Pavla: Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, alios autem pastores et doctores (Efež. 4, 11). — „L'apôtre d' abord, puis le docteur et le pasteur".

Apostolat je rođen u Srcu Isusovu i prestat će svršetkom svijeta. Djelo je uvijek isto: Naviještati svijetu ili sjećati svijet na spasenje duše!

Sv. Alfonz je apostol, naučitelj i pastir. Kao naučitelj obranio je vjeru, podigao je na ispravne principe moralku, osvijetlio pobožnost. Protiv Voltaire-a i Rousseau-a napisao je djelo kršćanske apologije, a protiv galikanizma branio je sv. Stolicu.

Ispovjednicima je učitelj u vodstvu savjesti. Sam je pastir duša i svojá teorijska razlaganja privodi u djelo. U tom ga slijede mnogi.

Muka-Euharistija-Marija: to su tri svjetionika, koji podržavaju probuđenu nadu kod grješnika, daju snagu pokornicima, a čiste duše dižu u visine svetosti.

Crkva ga je proglasila doktorom morala, ali može se nazvati i doktorom molitve: „Nul n' a mieux défini le rôle de la prière dans l' économie du salut".

U znanosti nije tražio ništa drugo, nego sredstvo, da hrani duše kruhom istine. Sam je mnogo propovijedao i ispovijedao. Od propovjednika on traži ne fraziranje i deklamatorstvo, pjevajući ton, nego naravnost u stilu i glasu i gestima, da bude u svemu jednostavan, naravan i ozbiljan, apostolski, da bude poput Krista u svemu. Jednomu svome svećeniku, koji je propovijedao o Bl. Dj. Mariji, ali pretjeranim, izvještačenim, visokim stilom, zapovjedio je, da siđe s propovijedaonice i zabranio mu kroz tri dana misiti.

Za svećenika, koji nerado sjeda u ispovijedaonicu, govorio je, da takav ne voli duše. Alfonz je neumorni ispovjednik. Od svoje mlade Mise, pa do smrti. Dolazio je prvi u crkvu ranom zorom, a navečer je zadnji izlazio iz crkve, da bude tako neprestano u pomoći grješnicima i pokornicima. Mnoštvo se kupi oko njegove ispovijedaonice, a on je sretan što može liječiti ranjene duše i vraćati im milost Božju. Sve je primao s blagošću, strpljivošću i ljubavlju. Što je više koja duša zapala u grijeh i u vlast sotone, treba joj više brige posvećivati, da se izbavi i predati je u ruke Spasiteljeve, govorio bi svetac.

Pomagao je grješnicima, da se iskreno pokaju i da ostvare dobre odluke. Davao je svima spasonosne pouke i svakoga posebno vodio. Nikad nije vrijeđao svojih pokornika, pa makar im i prigovorio. Očinski i s puno ljubavi znao je govoriti grješnicima: „Šta ti je nažao Isus učinio?"

Od ispovjednika sv. Alfonz traži dostatnu spremu i znanje. Po njegovu mišljenju in statu damnationis nalazi se ispovjednik, koji ispovijeda bez dostatne spreme i znanja (Cfr. Praxis confessarii, n. 18).

Vjernike treba neprestano poučavati, tješiti i voditi. Da ih podigne, priučava ih na molitvu. Veliko pouzdanje je u molitvi. On veli: „Onaj, koji moli, spasava se, a koji ne moli, osuđuje se. Ako molite, spasenje vam je osigurano, ako prestanete moliti, propast vam je sigurna!"

Vjerovatno su potrebe duša u suvremenim zbivanjima u cijelom svijetu potakle rimskog Prvosvećenika, da pokaže voditeljima duša, da je put sv. Alfonza najprikladniji, da se duše vrate Bogu, od koga su se udaljile.

Zaključujemo ovaj osvrt molitvom iz misnog obrasca našeg velikog učitelja i nebeskog zaštitnika, koji neka nam svijetli na od-

govornom putu spasavanja duša i koji neka nas pomaže svojim jakim zagovorom:

„Bože koji si po blaženom Alfonzu Mariji, priznavaocu svome i biskupu, raspaljenom revnošću za duše, Crkvu svoju obogatio novom redovničkom družbom, podaj, molimo, da poučeni njegovim spasonosnim opomenama i ohrabreni njegovim primjerom uzmognemo sretno doći k Tebi, po Gospodinu našem Isusu Kristu . . ." (Oratio ex Missa, 2. VIII.).

Literatura: 1. Dictionnaire pratique des connaissances religieuses. Tome I. Paris 1925. p. 155 et ss.; 2. F. V. Faber, Duhovna rast krščanskega človeka, Ljubljana, 1943., str. 605.; 3. Acta Apostolicae Sedis. Commentarium officiale. Roma, 2. Septembris 1950. p. 595—597. —

Zabrana trgovine klericima i redovnicima

Sveta Kongregacija Koncila izdala je 22. III. 1950. dekret o zabrani trgovine klericima i redovnicima, koji u prijevodu glasi doslovce:

„Iz mnogih se dokumenata vidi, da je Crkva vazda branila klericima, koji su pozvani u službu Gospodinovu, svjetovne poslove, napose trgovinu, i to uz teške kazne i cenzure."

„Već je Apostol odredio u 2. poslanici Timoteju (2, 4), da onaj, koji služi Bogu, neka se u svjetovne poslove ne miješa. Sasvim je dakle razumljivo, kada Tridentinski sabor (XXII. c. 1. De reform.) o ovim prestupcima odlučuje: „ . . . da sve, što su vrhovni Svećenici i sveti sabori svestrano i korisno klericima naložili o izbjegavanju svjetovnih poslova, to sve neka se i u buduće obdržaje uz iste i veće kazne, prema odluci Ordinarijevoj."

„Kodeks kan. prava oslanjajući se na ovo određuje u kan. 142. u ovom predmetu: „Klericima se zabranjuje, da izvršuju trgovinu bilo sami bilo preko drugih, bilo u vlastitu korist bilo u korist drugih". Ova se zabrana odnosi i na redovnike po kan. 592. Što više Kodeks ovu odredbu popraćuje u kan. 2380. posebnim kaznama određujući: „Klerike ili redovnike koji izvršuju trgovinu bilo samo ili po drugima protivno odredbi kan. 142. treba da Ordinarij kazni primjerenim kaznama prema težini prestupka."

„Kako bi se crkvena disciplina u ovoj stvari bolje učvrstila i izjednačila te se predusrelo zloporabama, Sveti Otac Papa Pijo XII. udostojao se odrediti, da klerici i svi redovnici latinskog obreda, o kojima govore kan. 487-681, kao i pripadnici novih svjetovnjačkih ustanova, koji se bave kakvom god trgovinom, pa i onom novčanom, bilo sami bilo preko drugih, bilo u vlastitu korist bilo u korist drugih, a protivno odredbi kan. 142. kao krivci toga zločinstva upadaju u EKSKOMUNIKACIJU LATAE SENTENTIAE SPECIALI MODO SEDI APOSTOLICAE RESEREVATAE i neka ih se kazni, ako je takav slučaj, i kaznom DEGRADACIJE."

„Poglavari, koji po svojoj dužnosti i pravu ne bi ove zločine suzbijali, treba ukloniti sa službe i proglasiti ih nesposobnima za bilo kakvu upravnu i administrativnu službu."

„Za sve odgovorne krivce navedenih zločina ostaje netaknuta obveza na naknadu nanesene štete."

To je tekst dekreta objavljenog u AAS 1950. str. 330.

Ovim se dekretom zabrana trgovine za klerike i redovnike znatno pooštrava, te se zločin prestupa ove zabrane po težini kazne stavlja među najteže zločine u Crkvi. Do sada je za taj zločin postojala kazna *ferendae sententiae*, a to je praktički značilo, da se u vanjsko-pravnom području ne treba uznemirivati, dok ne uslijedi Ordinarijeva opomena. Ordinarij je imao dužnost ispitati, da li su u konkretnom slučaju ostvareni svi elementi zločina, zatim, kakva je moralna ubrojivost, kakva težina prestupka i kakva eventualna šteteta, te nakon svega toga odrediti primjerenu kaznu. Dakako da Ordinarij nije mogao uredovati prije, nego li je bio prijavom upozoren. Zato su mnogi slučajevi izmakli sudu Ordinarijevu, jer se ovakve prijave obično podnašaju, kada je netko po njegovom mišljenju nepravedno oštećen. Ako je dakle klerik svoje trgovačke poslove vodio po poštenim trgovačkim uzancama te nije nikoga u poslu nepravedno oštetio, mogao se ovakvim poslovima i kroz dulje vremena baviti, a da Ordinarij o tom ništa nije morao znati. U tom je razlog, zašto sveta Kongregacija Koncila neodređenu kaznu *ferendae sententiae* pretvara ovim dekretom u određenu kaznu *latae sententiae*, i to vrlo tešku kaznu e k s k o m u n i k a c i j e *speciali modo* rezerviranu Svetoj Stolici. Osim ove kazne, u koju se upada *ipso facto* i bez presude crkvenog sudišta, dekret propisuje i drugu kaznu *ferendae sententiae*, i

to najtežu kleričku kaznu degradacije, ako to traži težina prestupka.

Ova okolnost, što je sada za zločin trgovine određena kazna *latae sententiae* izaziva izvjesne poteškoće u tumačenju samog zločina.

Prema kan. 142. klericima je zabranjeno baviti se trgovinom, *negotiationem aut mercaturam EXERCERE*. Taj „*exercere*" označuje neku trajnost ili habitus. A u kaznenom pravu je ovo sada prvi slučaj, da se zločin ove vrste kažnjava kaznom *latae sententiae*. Sada upadanje u kaznu ne ovisi više o sudu i pravorijeku Ordinarijevom, nego delikvent — a i svaki klerik i redovnik — mora unaprijed znati točno, u kojem momentu je upao u kaznu. Zato mu mora biti poznato, koji se uvjeti traže, da zločin bude potpun i izvršen, te kojim časom prema tome upada u kaznu.

Pod trgovinom se razumijeva samo ona dobitna ili lukrativna trgovina. Dakle trgovina u strogom smislu, koja postoji kada se neki predmet kupi s nakanom, da se, kasnije bez promjene skuplje proda. A postoji i onda, kada se kupuje s nakanom, da se pomoću najmljenih radnika preradi i onda uz veći dobitak proda. Ne će dakle postojati trgovina, koja je klericima zabranjena, kada klerik plodove svoga gospodarstva prerađuje, pa makar bilo i s najmljenim radnicima, da bi ih skuplje prodao, kao na pr. kada od grožđa iz vlastitog ili crkvenog vinograda pravi vino ili iz vlastitih šljiva rakiju. A ne će biti trgovine ni onda, ako klerik kupi neki predmet, pa ga vlastitim rukama, bez najmljenih radnika, preradi i onda skuplje proda, kao na pr. kada bi sam vlastoručno izrađivao krunice, kipove i sl.

Glede samog pojma trgovanja nema dakle nikakve poteškoće. Prije i poslije Kodeksa se općenito pod zabranu stavljala samo trgovina u strogom smislu t. j. dobitna ili lukrativna, bila ona obična *mercatura* ili *negotiatio industrialis* s najmljenim radnicima. Pod zabranu ne spada *negotiatio oeconomica*, koja je nužno povezana uz uredno i brižno gospodarenje vlastitim ili crkvenim dobrima, pa je klericima ne samo dopuštena, nego je što više za njih obvezatna.

Isto tako nema više nikakve sumnje, da je klericima trgovina zabranjena i onda, kada je izvršuju preko drugih osoba, kao i onda, kada je izvršuju u korist drugih, pa makar bilo u korist crkve ili karitativne svrhe. Razlog je zabrani ne samo suzbijanje lakomosti i gramzivosti, nego još više bavljenje svjetovnim poslovima, ako nikako nije u pitanju klerikovo dolično uzdržavanje. Izuzetke može odobriti samo Ordinarij, i samo na njega spada meritoran sud o tome, da li se radi o slučaju, koji ne spada pod zabranu.

Poteškoća za tumačenje ove zabrane postoji samo u pogledu ruzumijevanja onoga izraza „*exercere*", koji znači izvršivati ili baviti se trgovinom. Sigurno je, da taj izraz isključuje pojedinačni čin trgovine od zabrane, ako inače nikako nije povezan s drugim činom, koji je prije ili poslije njega izvršen. Bavljenje ili izvršivanje pretpostavlja neki *habitus*, neku trajnost. Sličan slučaj imamo i kod zločina konkubinata. Pita se sada, što daje karakter trajnosti, da bi se za nekoga moglo reći, da se bavi trgovinom. Nakon ovoga najnovijeg dekreta to se mora točno znati, da bi se mogao točno utvrditi čas upadanja u kaznu.

Ako bi se za trajnost tražio izvjestan broj trgovačkih poslova, koji se opetuju, moralo bi točno biti određeno, koji se broj za delikt traži, u kakvim vremenskim razmacima treba da jedan trgovački čin slijedi iza drugoga, i konačno, kakva vrijednost trgovačkog posla mora biti u pitanju. Ništa međutim od toga nije pozitivnim pravom definirano, pa niti sada, nakon što je određena kazna *latae sententiae*. Zato imamo pravo zaključiti, da se slično kao kod konkubinata trajnost ne postizava određenim brojem zabranjenih čina, koji jedan iza drugoga u izvjesnim vremenskim razmacima slijede, nego se dostatna trajnost postizava već samom nakanom na izvan bilo kako očitovanom.

Ako netko ima nakanu, da se bavi trgovinom t. j. da svoju imovinu povećava prihodima iz trgovačkih poslova, koje će zaključivati, kada mu se pruži za to povoljna prilika, onda se već nakon prvog trgovačkog posla mora reći, da se bavi trgovinom, budući da je taj proizašao iz njegove opće nakane i odluke o bavljenju trgovinom. Kada dakle on sam ima takvu nakanu baviti se trgovinom, pa kada on u toj nakani izvrši jedan trgovački posao, onda mu se zaista ne može osporiti, da se bavi trgovinom, kada je on sam toga mišljenja, da se bavi trgovinom. Da se ne misli trgovinom baviti, ne bi ni taj posao zaključio. A zaključio ga je zato, jer ima nakanu, da se trgovinom bavi. Ako na pr. netko odluči, da će poslije žetve kupovati žito s nakanom, da ga u pro-

ljeće skuplje proda, kako su to ranije radili i mali i veliki trgovci, onda već prvi njegov čin, kada je naime kupio prvu partiju žita, nosi na sebi karakter trajnosti, jer on spada na bavljenje trgovinom, kakvu nakanu ima sam dotični klerik. Ako takve nakane nema, onda nema ni bavljenja trgovinom. A ako takvu nakanu ima, ne čini mu se nepravda, kada se njegov postupak kvalificira bavljenjem trgovinom.

Kako delikt mora biti izvršen *actione externa*, a sama nakana, koja je u ovom slučaju konstitutivni elemenat delikta, po sebi je *actus internus*, potrebno je, da ona bude tako izvanjski očitovana, da svaki na temelju toga očitovanja ima dovoljno razloga zaključiti na njeno postojanje. Ona se može očitovati ili riječima ili znakovima ili općenito izvjesnim postupkom kao na pr. kada bi svoj hambar ili tavan priredio za kupovanje i spremanje žita.

Dok ne izađe autentično tumačenje, možemo dakle zaključiti, da će klerik ili redovnik učiniti delikt zabranjene trgovine, kada uz nakanu baviti se trgovinom zaključi prvi trgovački posao tako, da i njegova nakana bude pri tom na neki način očitovana. Broj trgovačkih poslova nije odlučan, kao što broj copula nije odlučan kod konkubinata. On može samo da služi dokazom za vanjsko pravno područje o postojanju nakane, koja je za delikt neophodno potrebna i po kojoj delikt dobiva karakter trajnosti. Zato klerik po našem mišljenju, čim kupi neki predmet s ovakvom nakanom odmah *ipso facto* upada u ekskomunikaciju *speciali modo* Svetoj Stolici pridržamu. Ovakovo mišljenje opravdava ne samo činjenica, što je za delikt određena kazna *latae sententiae*, nego također i činjenica, što se u svim dekretima Svete Stolice o ovom predmetu zapaža vidna tendencija pooštravanja zabrane. Najnoviji dekret je tako oštar, da se nikako drugačije ne može njegova oštrina shvatiti, nego kao ozbiljna nakana Svete Stolice, da ovaj delikt radikalno iskorjeni. A to može uspjeti samo, ako se narav delikta shvati ovako, kako smo gore izložili.

IZ BISKUPSKE KANCELARIJE

Br. 950-1051.

PRAVILNIK
o vođenju crkvenih matica

I. OPĆENITO

§ 1. Matice su javne crkvene knjige, za koje važe samo propisi Kodeksa, uputstva rimskih kongregacija, te direktive ovog pravilnika i nadležnih Ordinarija.

§ 2. Jezik matica. Crkvene se matice vode na latinskom ili na državnom jeziku, kako dotični Ordinarij odredi.

§ 3. **Voditelj matica.** Matice mora pisati redovno župnik sam, to je njegovo pravo i njegova dužnost (cf. Can. 777. u 1., Can. 799, Can. 1103. § 1)

Iz opravdanog razloga može župnik prepustiti ovaj posao drugome svećeniku.

§ 4. **Čuvanje matica.** Župnik mora brižljivo čuvati matične knjige na suhom i sigurnom mjestu (cf. Can. 470. § 1) inače potpada sankcijama kanona 2383.

§ 5. **Uvid u matice** može se dozvoliti interesentima samo u prisutnosti župnika ili njegova zamjenika. (Can. 384. § 1)

§ 6. **Pravni značaj matica.** Upisi u matice te propisno sastavljeni izvaci iz istih imaju značaj javnih crkvenih dokumenata. (Can. 1813. § 1-3).

II. VRSTE MATICA I ŽUPSKIH KNJIGA

§ 7. Matice su ili župske ili biskupske.

A. Župske su matice (cf. Can. 470. § 1).
   a) knjiga krštenih
   b) knjiga potvrđenih
   c) knjiga vjenčanih
   d) knjiga umrlih

B. Biskupska matična knjiga jest: knjiga redjenih (Can. 1010).

C. „Status Animarum" nije matična knjiga u strogom smislu riječi, ali svaki župnik neka nastoji, da je točno sastavi, jer mu je od velike koristi pri vođenju župe.

D. Knjiga obraćenika.

OBLIK MATIČNIH KNJIGA

§ 8. Matice se imaju voditi točno prema obrascima izdatima u smislu ovoga pravilnika (Can. 470. § 1).

Stari obrasci mogu se upotrebiti dok se ne iscrpe.

MATICE KRŠTENIH

§ 9. **Upis.** Odmah („sine ulla mora" Can. 777. § 1) iza obreda krštenja župnik mora čitljivo ispuniti sve rubrike matičnog obrasca.

§ 10. **Izvadak iz civilne matice.** Kod upisivanja u matice krštenih neka župnik za-

traži izvadak iz državne matice rođenih. Bez potvrde, da je dijete već registrirano u civilnim maticama, neka župnik ne obavlja krštenja, osim u izuzetnim slučajevima, na pr. ako je dijete donešeno iz vrlo udaljenog filijala ili u hitnim slučajevima, kao što je smrtna pogibao; ali će u takvim slučajevima odmah ili najkasnije u roku od 48 sati od izvršenog krštenja učiniti pismenu ili usmenu prijavu državnom matičaru.

Ovaku će prijavu učiniti državnom matičaru i onda, kada u matice krštenih upisuje dijete, koje je u nuždi kršteno od primalje ili koje druge osobe.

Glede porodičnog imena roditelja neka se drži pravopisa, po kojem je stranka upisana u državnim maticama.

Ako stranke traže, da se njihova imena upišu i po starom ili po stranom pravopisu, neka ga župnik doda u zaporke, n. pr. — Nagj (Nagy) — Švarc (Schwarz) — Džilji (Gigli).

§ 11. **Upis zakonitosti**

a) kao zakonita djeca upisuju se oni krštenici, za koje roditelji predlože svoj crkveni vjenčani list.

Za stranke koje su vjenčane u istoj crkvi gdje se obavlja krštenje, nije potrebno tražiti vjenčani list, u koliko može župnik izvaditi sve potrebne podatke iz vlastitih matica.

b) ako roditelji predlože samo civilni vjenčani list, upisuje se krštenik kao „legitimus pro foro civili".

U primjedbi se označuje, kada i gdje su roditelji civilno vjenčani.

c) ako ne predlože nikakvog vjenčanog lista, a tvrde da su vjenčani, neka ostane rubrika „zakonitost" prazna, a u primjedbi upisati, da roditelji nisu predložili vjenčanog lista.

d) Kod nezakonite djece upisuje se ime majke, ako je njezino materinstvo javno poznato ili ako to ona sama zahtijeva pismeno ili pred dva svjedoka (Can. 777. § 2).

Ime očevo upisuje se, ako on to sam zatraži pismeno ili pred dva svjedoka, ili je poznat iz javne isprave, n. pr. iz civilnog vjenčanog lista.

e) ako crkveno vjenčani budu civilno rastavljeni, dijete rođeno unutar 300 dana poslije rastave upisuje se zakonitim, a poslije toga roka kao nezakonito.

U ostalim će slučajevima župnik upisati ime krštenika, da je dijete nepoznatog oca, odnosno nepoznatih roditelja (Can. 777. § 2).

Ako je dijete nađeno („nahoče"), neka župnik ispiše podatke iz civilnog rođenog lista.

§ 12. **Nadležnost župnika.** Za obred krštenja nadležan je redovno župnik, na čijem teritoriju imaju roditelji domicil; on je parochus proprius.

U slučaju, da župnik krsti dijete, koje bi po domicilu svojih roditelja spadalo drugamo, upisat će ga doduše u svoje matice pod rednim brojem, ali prema Instrukciji sv. Kongr. Sakramenata od 29. VI. 1941. (AAS 1941. pg. 306) javit će što prije („quam primum") krštenje i nadležnom župniku, da se obred upiše „in libris paroeciae originis" (cf. Can. 778.), u matice krštenih, ali bez broja.

Dijete rođeno u sanatoriju (rodilištu) može krstiti parachus loci ili župnik one crkve, koja je rodilištu najbliža (cf. Can. 738. § 2, Can. 775.) salvo jure majke, da uzme dijete sobom u župu svoga domicila.

Dijete rođeno u vlaku (na brodu, u avionu) neka krsti župnik onog mjesta, gdje je majka istupila iz prevoznog sredstva, ako ona ne zatraži, da bude kršteno u domicilu roditelja.

U izuzetnim slučajevima smije svaki župnik svečano krstiti stranca u svojoj župi (Can. 738. § 2.)

U svim navedenim slučajevima mora župnik-krstitelj javiti krštenje župniku domicila.

Ako je dijete roditelja drugog obreda, upisuje se u župi krštenja bez broja, a u župi pripadnosti pod brojem.

§ 13. **Krsno ime.** Krsno ime neka bude isto, koje je upisano u državnim maticama. Ako to ime nije kršćansko, neka župnik u sporazumu s roditeljima — odnosno — kumova doda još i ime svetačko.

Ako to ne može postići, dodat će sam svetačko ime, — a u knjizi krštenih upisat će oba. (Can. 761.)

POZAKONJENJE

§ 14. **Legitimatio per subsequens matrimonium** Redovni je način pozakonjenja ženidba, što je sklope roditelji krštenika in facie Ecclesiae.

Da se može pozakonjenje upisati, predložit će župnik Ordinarijatu izjavu muža,

da je on prirodni otac, i dokumente po kojima će se prema Can. 1116. ustanoviti, da su roditelji bili sposobni sklopiti ženidbu u vrijeme začeća, trudnoće ili rođenja.

§ 15. **Upis nekatolički krštene djece**

a) ako su roditelji bilo iz kojih razloga dali krstiti dijete po svećeniku druge kršćanske konfesije, a žele da se njihovo dijete prepiše u katoličke matice, neka župnik izloži stvar Ordinarijatu, predloživši pismenu molbu roditelja, izvadak iz nekatoličke matice za dotično dijete.

b) dijete, koje je navršilo sedam godina, a nije prešlo 14 odnosno 12 godina smatra se po Can. 745. § 2, 2, kao „adultus" te se upisuje u knjigu obraćenika bez odrješenja od cenzure. To se zabilježi na naleđu njegova krsnog lista.

c) za adoptiranu djecu važi isto pravilo.

NAKNADNE UBILJEŽBE

§ 16. a) U knjigu krštenih upisuje se prema Can. 470. § 2. da je krštenik primio potvrdu, sklopio ženidbu, primio subđakonat ili položio svečane zavjete, ili mu je crkvena ženidba poništena.

b) Ako župnik nema starijih matica ili njihovih prijepisa, neka ubilježi ove primjedbe u posebnu bilježnicu.

c) Preporuča se zabilježiti u opasku matice krštenih i slučaj smrti.

PROMJENA PORODIČNOG ILI ROĐENOG IMENA

§ 17. Ako državna vlast promijeni roditeljima porodično ime ili kršteniku rođeno ime, mora župnik upisati ovu promjenu kod imena krštenika u opasci, te odmah prijaviti svaki slučaj Ordinarijatu za upis u parice.

Isto vrijedi i za slučaj posinovljenja.

KNJIGA POTVRĐENIKA

§ 18. Svaki je župnik dužan voditi posebnu knjigu potvrđenika (Can. 798.) i neka ih upisuje u nju po abecednom redu.

U tu knjigu upisuje: ime biskupa, ime potvrđenika, datum njegova rođenja, mjesto i župu njegova krštenja, imena njegovih roditelja i kuma, te mjesto i datum obavljene potvrde.

O obavljenoj potvrdi obavješćuje župnik „quam primum" župnika one crkve, u kojoj je bio potvrđenik kršten (Can. 470. § 2., Can. 799).

Kad župnik kao izvanredni dijelitelj sv. Potvrde krizma bolesnika, mora ispuniti u knjizi potvrđenih sve podatke kao gore, te dodati: „Potvrdu podijelio je župnik N. N. na osnovu Apostolske ovlastice u smrtnoj pogibelji bolesnika".

Ako je župnik u takvoj pogibli podijelio na svojem vlastitom teritoriju sv. Potvrdu, dužan je, da odmah obavijesti župnika, na čijem području ima potvrđenik svoj domicil.

Napokon mora izvanredni dijelitelj sv. Potvrde poslati odmah Ordinarijatu izvještaj o podijeljenoj Potvrdi te navesti sve prilike, pod kojima se slučaj desio (AAS, 1946, 349).

KNIGA VJENČANIH

Izvidi župnikovi

§ 19. **Izvidi župnikovi** („examen sponsorum") imaju se vršiti prema Instrukciji sv. Kongregacije Sakramenata od 29. VI. 1941. AAS 1941, 297-307.

Nadležni župnik. Pravilo je, da izvide vodi primo loco parochus sponsae, pred kojim se obično sklapa ženidba.

§ 20. Izvide mora obaviti župnik osobno: examen sponsorum personaliter peragatur a parocho, nisi justa causa excusetur (Instr. n. 4, 2 al. 5).

§ 21. Ženidbene dokumente čuva isti župnik, koji je nadležan za vjenčanje.

Ako strankama treba koji dokumenat (n. pr. krsni list) u druge svrhe, neka im ga župnik izruči uz istovremenu potvrdu stranke, da ga je primila. Župnik je dužan prije toga zabilježiti sve podatke u zapisnik.

§ 22. Ako parochus sponsae dade zaručnici otpusnicu u smislu Kan. 1096. § 1. odnosno Kan. 1097. § 1, 3 moraju biti u otpusnici navedeni svi podaci, koje valja upisati u matice vjenčanih.

§ 23. Svu odgovornost da su dokumenti u redu preuzima onaj župnik, koji potpiše otpusnicu.

§ 24. Otpusnica ostaje kod onog župnika, koji je de facto prisustvovao ženidbi (Inst. n. 4 a, al. 4).

§ 25. **Dužnost obaviti izvide** veže župnika „sub gravi" (Instr. n. 4 a, al. 5) obaviti ih

treba na vrijeme: „opportuno tempore" (Instr. n. 2 b).

§ 26. Naročito mora župnik zahtijevati krsni list obiju stranaka (Can. 1021. § 1.) — Za eventualni oprost od krsnog lista mora se župnik na vrijeme obratiti na Ordinarijat (cf. Zagrebačka Sinoda 1925, 250).

SLOBODNO STANJE

§ 27. Za nupturijente, koji ne mogu predložiti slobodnog lista propisuje se na osnovu Kan. 1023. § 2. te Instrukcije iz g. 1941. slijedeći postupak:

a) nupturijent položi zakletvu, da će govoriti istinu na sva pitanja postavljena po zapisniku.

b) dva vjerodostojna svjedoka, o čijem se identitetu mora župnik uvjeriti, imadu položiti zakletvu, kojom potvrđuju slobodno stanje nupturijenta.

c) zapisnike predloži župnik Ordinarijatu, koji na temelju istih daje oprost od slobodnog lista.

d) U izuzetnim slučajevima kad nupturijent ne može nikako dovesti dva vjerodostojna svjedoka, neka župnik zamoli Ordinarijat, da smije primiti od stranke juramentum suppletorium (Can. 1829. i 1830).

§ 28. Kod udovaca traži se crkveni ili barem državni smrtni list prijašnjeg supružnika Ako nema smrtnog lista, neka župnik zamoli Ordinarija, da povede postupak za proglašenje mrtvim u smislu Instrukcije sv. Oficija iz 1868. g.
Dok nije taj postupak svršen, župnik ne može prisustvovati vjenčanju.

UPISIVANJE U MATICE VJENČANIH

§ 29. Prije vjenčanja zatražit će župnik od nupturijenata dokaz, da su civilno registrirani, te ubilježiti dokaz u rubrici „Opaske".
Iza vjenčanja mora župnik odmah („illico" Instr. n. 11. e) ispuniti matične obrasce sa svima podacima što ih traži Kan. 1103.

§ 30. Zatim će javiti u smislu Kan. 1103. § 2. vjenčanje župnicima onih crkava, gdje su bili nupturijenti kršteni: gdje ne zna za točan naslov crkve, neka pošalje obavijest na dotični Ordinarijat.

§ 31. Parochus baptismi mora odmah izvršiti upis u krsnoj knjizi, te o tom upisu obavijestiti župnika, koji je prisustvovao vjenčanju. (Instr. n. 11. b).
Ako parochus copulans ne dobije odgovora, mora ga uporno tražiti: non acquiescat donec hunc nuntium receperit, receptum autem alliget fasciculo documentorum celebrati matrimonii (Instr. n. 11. b) i neka potvrdi primitak.

§ 32. U matice vjenčanih valja upisati i sve dispense podijeljene od crkvenih vlasti.

NAKNADNE ZABILJEŽBE

§ 33. U rubrici „Opaske" župnik će naknadno upisati dozvolom Ordinarijata eventualnu crkveno-sudsku declaratio nullitatis matrimonii, ili separatio a toro et mensa.
Može pribilježiti i eventualni razvod civilnog braka.

KNJIGA UMRLIH

§ 34. Prema kanonu 1213. nitko se ne smije ukopati, dok nije odstranjena svaka sumnja o pravoj smrti.
Stoga će župnik prije ukopa zatražiti od pokojnikove obitelji da predloži dokaz smrti potvrđen od građanske vlasti.

§ 35. Odmah poslije ukopa župnik će pod rednim brojem prema kanonu 1238. upisati u knjigu umrlih: ime pokojnikovo, ime njegovih roditelja, ili supruga, vrijeme smrti, koji je svećenik podijelio sakramente — i koje, mjesto i vrijeme smrti i ukopa, ime svećenika, koji je obavio ukop.
Uzrok smrti se upisuje prema izjavi liječnika ili javnog preglednika mrtvaca.

§ 36. Umrli, koji nisu imali crkveni ukop, ne upisuju se u crkvene matice, ali neka se smrt zabilježi u „Status Animarum".

§ 37. Osobe, koje su pale u ratu ili slično i za koje obitelj donese ispravan dokaz smrti, neka se upišu u posebnu bilježnicu s oznakom mjesta, datuma i broja odluke dotične vlasti.

KNJIGA OBRAĆENIKA

§ 38. U tu knjigu neka se upiše slijedeće:
Godina, dan, mjesec primitka;
prezime, ime, zanimanje obraćenika;
datum i mjesto (župa) rođenja;
mjesto stanovanja;
vjeroispovijest iz koje dolazi;
prezime, ime i vjera roditelja;
prezime, ime, vjera, zanimanje svjedoka;
crkva u kojoj je obred izvršen;
svećenik koji je obavio primitak;
ovlaštenje Ordinarijata.

PRIJEPIS MATICA

§ 39. Na svršetku svake godine župnik će poslati preko nadležnog dekana po kan. 470. § 3. Ordinarijatu prijepis matice krštenih, vjenčanih i umrlih.

Ako župnik do svršetka travnja ne udovolji toj dužnosti, može Ordinarijat dati prepisati matice na župnikov račun.

BILJEGOVANJE MATIČNIH IZVADAKA

§ 40. Na izvatke iz matičnih knjiga neka župnik prilijepi crkv. biljeg prema taksenom Pravilniku.

U slučaju da ne bi imao kod sebe crkv. biljega, neka naplati iznos u gotovom, zabilježivši to na matičnom izvatku, a novac neka pošalje Ordinarijatu.

Ta dužnost veže ex justitia.

PREKRŠAJI OBZIROM NA MATICE

§ 41. Tko bi se usudio u matičnim knjigama nešto iskriviti, knjige patvoriti, poništiti ili sakriti, ima se kazniti prema težini krivnje, tako da ga može Ordinarijat lišiti i službe.

Ako pak netko uskraćuje prijepis iz matica onomu, koji ima pravo da ih traži, ili se na kojigod drugi način iznevjeri svojoj službi, tome može Ordinarijat obustaviti službu ili naložiti globu prema težini krivnje. (Can. 2406. § 2).

Završna odredba

§ 42. Ovaj pravilnik, sastavljen na sjednici Poslovnog Odbora Episkopata dne 15. svibnja 1951, stupa na snagu u toku 1951. godine, danom objavljenja po Ordinariju pojedinih dieceza, odnosno Apostolskih Administratura.

U Zagrebu, dne 15. svibnja 1951.

V. d. Predsjednika B. K. *Tajnik B. K.*
Dr. JOSIP UJČIĆ v.r. *Dr. VIKTOR BURIĆ v.r.*

Biskupski ordinarijat Đakovo

Broj: 950—1951.

Predmet: Pravilnik o vođenju crkvenih matica.

Gornji „Pravilnik o vođenju crkvenih matica“ koji je izdan od Predsjedništva Biskupskih konferencija u Zagrebu 15. svibnja 1951. ovim proglašujem obvezatnim za područje biskupije đakovačke i s njom spojene Apostolske Administrature i stupa na snagu danom objavljenja u „Vjesniku biskupije đakovačke“.

Uz ovaj „Pravilnik“ izdat će Biskupski ordinarijat u Đakovu Provedbeni Naputak, koji će biti objavljen u „Vjesniku biskupije đakovačke“ za mjesec srpanj 1951. godine.

U Đakovu, 1. lipnja 1951.

† Dr. Antun Akšamović, v. r.
biskup, ap. adm.

OKRUŽNICE

Broj: 942—1951.

Predmet: Otok, natječaj za župu.

Za kanonski upražnjenu župu Otok, koja je liberae Ordinarii collationis, ovim se raspisuje natječaj do 30. lipnja 1951.

Kandidati, koji se žele natjecati za župu Otok, neka svoje propisno biljegovane molbe (40 din. crkvenih biljega) dostave Biskupskom ordinarijatu najkasnije do 30. lipnja 1951.

U Đakovu, 1. lipnja 1951.

† Dr. Antun Akšamović, v. r.
biskup, ap. adm.

Broj: 943—1951.

Predmet: Opetovni ispit iz dogmatike.

Dana 25. rujna 1951. održat će se opetovni ispit (kan. 130. C. Z.) iz dogmatike i to prema uputi, koja je svim kandidatima pojedinačno poslana. Na ovaj ispit iz dogmatike moraju doći kandidati: Dragutinac Dimitrije, Bešlić Mato, Kolesar Dragutin, Dakić Adam, Dakić Martin, Gilić Branko, Kopić Ivan, Mihaljek Vid, Pavličić Željko i Šoštarec Josip.

Svaki kandidat dužan je svoj dolazak u Đakovo najaviti najkasnije do 20. rujna o. g. Biskupskom ordinarijatu, ili Ravnateljstvu Biskupskog bogoslovnog sjemeništa.

U Đakovu, 1. lipnja 1951.

† Dr. Antun Akšamović, v. r.
biskup, ap. adm.

Broj: 944—1051.

Predmet: Jurisdikcijonalni ispiti.

Dana 26. rujna 1951. održat će se ispiti za sakramentalnu jurisdikciju. Na ovaj ispit moraju doći svi oni svećenici, kojima ove jesenj ističe sakramentalna jurisdikcija, a to su: Dakić Adam, Dakić Martin, Mihaljek Vid, Pavličić Željko, Šoštarec Josip, Kolesar Drago i Bešlić Mato.

Svaki kandidat dužan je svoj dolazak u Đakovo najaviti do 20. IX. o. g. Biskupskom ordinarijatu isa sobom ponijeti dekret o ranije podijeljenoj mu jurisdikciji.

U Đakovu, 1. lipnja 1951.

† Dr. Antun Akšamović, v. r.
biskup, ap. adm.

IZ NADBISKUPSKE KANCELARIJE — BEOGRAD

Broj: 337/51—Bg. i 45/51—Ban.

Predmet: Pravilnik o vođenju matica: proglašenje

Svim župnim uredima u Beogradskoj Nadbiskupiji i Apostolskoj Administraturi Banata

Pravilnik o vođenju crkvenih matica, odštampan u ovom broju Vjesnika đakovačke biskupije, ovim proglašujem, u smislu Kan. 335. § 1, obaveznim za Beogradsku Nadbiskupiju i Apostolsku Administraturu Banata.

Beograd, 25. maja 1951.

† Josip, v. r.
Nadbiskup,
Ap. Administrator Banata

Iz galerije naših predšasnika

Župa Kamenica

JOSIP ANTUN VLAŠIĆ 1722.-1786.

(Nastavak)

Katoličkih župljana ima 70 kuća dok je pravoslavaca 280 kuća; župljani plaćaju 1 for. 12 krajcara po paru, beskućnici (inquilini) 36 krajcara, pa 6 hvati drva. Vlašić je veliki ljubitelj knjige: njegova lična biblioteka broji preko 294 djela i to kako se iz popisa vidi biranih i značajnih. Na župljane se ne može požaliti osim činjenice, da vole pred crkvenim vratima za vrijeme propovijedi i službe pripovijedati (stertere et confabulari), nemarni su u slanju djece u školu koju polaze samo 20 djece. Običajna je procesija Gospi od mira u Karlovce, na Tekije i *sv. Roku u Novi Majur*. Crkvena je nadarbina povećana darom mještana 1763. jedne livade u Starom Selu (i danas postoji), pa komada zemlje sa šljivikom u Novom Selu (poklonom Stjepana Molnara i misnom zakladom biskupa Paxya, koji je kupio 2 vinograda od ostavine župnika Švehle za 60 forinti (postoji i danas).

Ove je godine među vizitacionim pitanjima postavljeno jedno zanimljivo pitanje: kakvo je mišljenje svećenika o mogućnosti sjedinjenja pravoslavaca s Katoličkom Crkvom? Dok ostali svećenici ove biskupije nisu o cijeloj stvari ni ozbiljno promišljali ni odgovora dali, Vlašić kao stranac odgojen u okolini, u kojoj pitanje tih odnosa nije ni postojalo odgovara onako „sine ira et studio" da je krivnja na obadvije strane. Pravoslavni tako mrze papinstvo, da bi radije postali i Turcima nego katolicima; katolicima opet manjka potrebna ljubav i razumijevanje, pa neopravdano preziru i rugaju se istočnom bogoslužju, koje je isto tako katoličko kao i zapadno. Naši sakrivaju P. O. S. kod provizija i tako istočnjaci nemaju mogućnosti upoznavanja ljepote naše vjere. Kao primjer poželjnog odnosa jednih prema drugima navodi V. sud nikomedijskog nadbiskupa Nechitesa o plemenitom nastupu Anselma Havelbergensisa: „Utinam tales Latini istis temporibus ad nos venirent, nam si aliqui veniunt ambulant in magnis et mirabilibus super te: et nunquam talia, nec tam catholica, nec tam humilis, sed superba et intolerabilia nobis loquuntur..."

I ako je dobri i naivni Vlašić u svom sudu preblago ocijenio dobru volju istočnjaka, njegov je sud originalan i pokazuje interes za to pitanje.

Büttnerova vizitacija 1768.

Župa broji 264 osobe sa 68 pari. Vlašić je proveo promjene na parokiji: o svojem trošku dao pod kućom iskopati i podzidati novi prostrani podrum ispod cijele kuće; podigao pecaru, proširio dvorište, koje su župljani ogradili, preudesio raspored soba u parokiji. Crkva je dobila legat vinograda od 2 motike, a isto toliki je darovan za misne fundacije. No na sakristiji su se pokazale velike pukotine, kroz koje upada kiša i ako je krov nov, dok je grobljanska ograda strunula i porušila se, te je stavljeno župniku u dužnost da to sve popravi. Vlašić je kao dobar ekonom kupio 3 vinograda u površini od 16 motika.

1775. prva vizitacija Krtice

Biskup Krtica dolazi prvi put u Kamenicu na dan Uzvišenja sv. Križa 1775. i obavlja u 9 h. blagoslov novog tabernakula te velikog križa povrh oltara. Nakon održane kratke propovijedi, tihe sv. mise i krizme 30 osoba nastavljena je vizitacija u župnom domu u prisutnosti župljana i činovnika vlastelinstva i općine. Tu je biskup upozorio sve prisutne, da bi groblje oko crkve makar privremeno ogradili, dok ne bude mogućnosti za

koju godinu da se uz pomoć vlastelina podigne odgovarajuća zidana ograda. Biskup je imao namjeru, da se povede riječ i o dodijeljivanju sesije zemlje za župnika; no kako je baš ove godine led potukao župljane, odustao je od nakane radi nepovoljnog momenta za takva pitanja. No kada je čuo da se u crkvi oglašuju procesije na Tekije, upozorio je župnika da to niti ne oglašuje niti vodi: „ne populus a laboribus abstrahatur". Bila je to stara parola nekih crkvenih dostojanstvenika, odgajanih u novom vremenu kao predigri kasnijeg Jozefinizma.

1778. biskup Krtica

Vizitacija na III. prosni dan sa propovijedi, tihom misom i krizmom 33 osobe. Biskup je obavio vizitaciju u prisutnosti novomajurskog župnika Andrije Grabara, čerevićkog administratora Litsera i dvaju komornih činovnika. Pregledali su novi oltar sv. ANE darovan po grofu Stjepanu Marczybany, novu propovijedaonicu, novo vječno svijetlo i ispovijedaonicu pa u sakristiji lavatorij. Zvona su izlivena u većoj težini od 3 cente, 2 c. i 45 libara. Vlastelinstvo je odredilo novo mjesto za groblje izvan grada koje se ima ograditi, postaviti križ i blagosloviti. Parokija je nastojanjem župnika u vrlo dobrom stanju.

Vlašić je po cijelom svojem djelovanju, a i intelektualnim sposobnostima upao biskupu u oči, pa ga je odmah poslije Büttnerove smrti imenovao svojim *generalnim vikarom* 1780.

G. 1781. (u pratnji triju petrovaradinskih župnika i jednog kapelana) i 1785. obavljao je biskup zadnje vizitacije u Kamenici za života Vlašićeva, no u zapisniku vizitacija nije ostalo opširnije zabilježbe.

(Nastavit će se)

VIJESTI

Raseljen „majmunski grad". Grad Kindi u Fracuskoj Gvineji, koloniji u Južnoj Americi, potpuno je raseljen i ispražnjen. Taj grad bio je osnovao pokojni francuski učenjak i istraživač Calmette. Htio je u njemu dokazati svoju tvrdnju, da se majmuni mogu odgojem preobraziti u bića sličnija ljudima. U tom su „majmunskom gradu" majmuni živjeli u pravim, zidanim kućama s električnom rasvjetom, sanitarnim uređajem, tekućom vodom, spavali su u krevetima, a o njihovu „odgoju" brinuli su se posebni odgojitelji. No, Calmettov pokus nije uspio; nijedan majmun nije pokazao da shvaća blagodati civilizacije, pa je „majmunski grad" sada likvidiran.

Statistika sv. Godine. Prema posljednjim statističkim podacima posjetilo je Italiju za vrijeme Sv. Godine 1950. oko 5 milijuna stranaca. Ovo je svakako najveći broj stranaca, koji je posjetio Italiju poslije 1939. godine. Statistika glasi za pojedine zemlje: Švicarska 1,608.645, Francuska 921,990, Engleska 461,691, Austrija 416,452, Sjedinjene Države Amerike 395,065, države Beneluxa 322,826, Njemačka 168,181, Skandinavske države 153,392, Španjolska 60,755, Irska 40,147, Kanada 32,850. Od ovog broja bilo je isključivo hodočasnika nešto preko 1,500.000.

Duhovne vježbe diplomata. U apostolskoj Nuncijaturi u Kairu održane su duhovne vježbe, na kojima je učestvovalo oko 50 članova različitih diplomatskih pretstavništava u Kairu.

Socijalni tjedan u Francuskoj. Francuski katolički socijalni tjedan održat će od 18—23. srpnja o. g. svoje XXXVIII. zasjedanje u Montpellieru. Teme će raspravljanja biti ove: „Društvo i zdravlje. Biološki pronalasci i socijalna medicina u službi čovjeka". Francuski si je katolički socijalni tjedan stavio u zadatak, da na ovom zasjedanju osvijetli moralne, socijalne i političke posljedice najnovijih bioloških otkrića, s naročitim obzirom na socijalnu medicinu, kako bi ova mogla pružiti najveći mogući prinos oslobođenju čovječje osobe i ljudskog društva. Poglavita pitanja, koja će se raspravljati s gledišta njihovih moralnih i socijalnih posljedica jesu: umjetno oplođivanje, promjena spola kod embriona, eugenika, eutanazija kao i metode rada psihologije i psihoanalize. Ostali razni problemi, koji će se raspravljati na ovom sastanku, jesu: socijalizacija medicine, socijalna medicina, higijena rada, reforma rada bolnica i ustanova javne pomoći. Predavači će biti najmjerodavniji liječnici, moralisti, sociolozi, pravnici i praktičari socijalnog rada.

Manifestacija katoličkih radnika. Povodom 60-godišnjice enciklike „Rerum novarum", kojom je Papa Leon XIII. izložio načela za pravedno rješenje radničkog pitanja kao i za opću socijalnu reformu, Internacijonalna kršćansko-socijalna unija, koja ima svoje sjedište u Briselu (u Belgiji) priredila je 15. svibnja u Rimu veliku manifestaciju katoličkih radnika. U Holandiji, Belgiji i Švicarskoj bili su organizirani za ovu zgodu posebni vlakovi, kojima su predstavnici različitih katoličkih organizacija išli u Rim.

Malo statistike. Oci Isusovci uzdržavaju danas po svijetu 523 škole sa 305.000 učenika, od kojih 54 sveučilišta i sveučilišna koleža, 24 velika sjemeništa, 37 malih sjemeništa, 37 apostolskih škola, 17 tehničkih i poljoprivrednih škola, 311 srednjih škola, 5 pučkih i 20 župnih škola u misijama. Isusovački red broji danas 29.972 članova, od kojih u školama radi njih 9.928.

Znanost i vjera. Protestant Dennert izdao je pred nekoliko godina knjigu, u kojoj prikazuje vjeru poznatijih svjetskih učenjaka kroz zadnja tri stoljeća. Od oko 300 učenjaka je 242 s osvjedočenjem vjerovalo u Boga.

Isusovačka crkva u gradu Meksiku, koja je godine 1925. bila zatvorena zbog vjerskih progona u Meksiku, sada je nakon temeljite restauracije opet otvorena. Sadašnja je vlada to učinila i u znak „reparacija".

Engleska prijestolonasljednica kod Pape. Sv Otac Papa Pijo XII. primio je u audijenciju 13. travnja o. g. kneginju Elizabetu sa svojim suprugom vojvodom od Edinburga. Audijencija je trajala pol sata. Sv. Otac je sa prijestolonasljednicom i njezinim suprugom govorio engleski. — Poslije reformacije, kralj Eduard VII. je bio prvi engleski kralj, koji je posjetio Sv. Oca u Rimu, tadašnjeg papu Leona XIII. Od onda je običaj, da članovi engleske kraljevske kuće prigodom svoga boravka u Rimu posjete i Papu.

Značajni jubilej. 25-godišnjicu osnutka proslavila je ustanova „Heure de prière pour les pretres" (Sat molitve za svećenike). Ova je ustanova osnovana 1925. godine u Gandu s ciljem, da promiče javne molitve za svećenička zvanja. Godine 1935. ovu su ustanovu preuzeli belgijski biskupi i ona danas broji preko 130,000 članova. Za Uskrs prošle godine ova je ustanova pokrenula veliku međunarodnu molitvenu akciju.

Američki Lurd, zovu veliko svetište lurdske Gospe, koje se nalazi u gradu Njujorku i koje je vjerna reprodukcija svetišta u Lurdu. Godine 1932. po zamisli sicilijanskog svećenika Tome Lombarda u središtu Njujorka, kraj najvećeg gradskog parka, konstruirana je pećina s izvorom i velebna crkva. Čak i zvona imaju isti metalni zvuk kao i ona u Lurdu. Ovo svetište je najposjećenije u USA. Usred dnevne buke velegradskog života, svaki dan prolazi kroz ovo svetište oko 30.000 hodočasnika iz svih krajeva USA, pa čak i iz Kanade i s otoka.

Catholic church extension society. Tako se zove američko katoličko društvo, koje se brine za gradnju novih crkava i kapela, za restauraciju starih crkava, za opskrbu crkava potrebnim predmetima za bogoštovlje, za pomoć svećenicima u misijskim župama i za pomaganje svećeničkih kandidata. U 45 godina svoga opstanka ovo je društvo financiralo gradnju oko 6.000 crkvi i kapela. Predsjednik ovoga društva Mons. William D. O' Brien je izjavio: „Ako negdje postoji zajednica od 10 katoličkih obitelji, koje nemaju svoje crkve, naše će društvo naći sredstava, da im je sagradi". Ovo društvo tijesno surađuje sa ženskim katoličkim društvom „Red Marte", koje se brine za nabavu i spremanje crkvenog rublja i paramenata te ostalih predmeta potrebnih za bogoštovlje.

O. Patricije Peyton, organizator američkog pokreta za moljenje sv. krunice u obiteljima, došao je u Englesku, da i tamo propagira svoj pokret.

Čuvari mira kod Pape. Predstavnike „političke svjetske federacije" koji se zalažu za razoružanje naroda i za održanje mira, primio je Sv. Otac Papa Pio XII. polovicom travnja o. g. u audenciju. Sv. Otac je tom zgodom pozdravio i istakao plemenito nastojanje te organizacije.

O Gerolamo Bianchi, bivši tajnik Pape Pija X. i Benedikta XV. umro je nedavno u starosti od 81 god. On je živio povučeno u jednom samostanu, živeći samo od kruha i vode.

Istinitost biblijskih događaja i geografije. Moderna istraživanja svakim danom sve više potvrđuju istinitost biblijskih događaja i geografije. Tako su historičari u zadnje vrijeme utvrdili istinitost sedam gladnih godina u vrijeme faraona Tothema III. oko 1.500 godina prije Kristova rođenja. Ovaj je faraon povjerio strancu Josipu brigu za sabiranje žitnih zaliha. Kanal što ga je Josip dao izgraditi, da smanji opasnost od pretjerane poplave Nila, odvodio je suvišnu vodu u veliki prirodni pustinjski bazen, a odavle u sušnim godinama istim kanalom natapao zemlju. Ovaj kanal narod još i danas zove Bahr Jusufm što znači Josipova rijeka. Znanost još nije dokazala netočnost ni jednog biblijskog teksta, već samo postepeno sve više dokazuje njegovu istinitost

Vlasništvo i naklada Biskupskog Ordinarijata u Đakovu — Glavni i odgovorni urednik: Dr. Zvonimir Marković — Uredništvo i uprava Đakovo, Strossmayerov trg 1. — Pretplata godišnje 300 Din. — šalje se uputnicom. — Tisak Gradskog grafičkog poduzeća u Đakovu.